

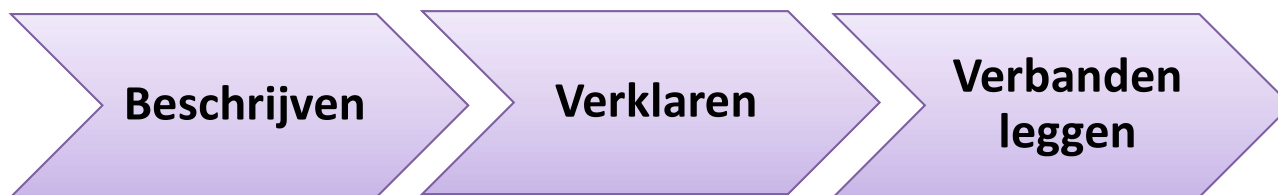
Algemene Economie

Inleiding & Hoofdstuk 1

1.1 Wat is economie?

- Economie

➔ Een wetenschap die onderzoekt hoe de mensen schaarse middelen aanwenden om verschillende behoeften te bevredigen en zo een hogere welvaart te bereiken

1.1 Wat is economie?

Soorten behoeften

Piramide Maslow

1.1 Wat is economie?

Behoeften

Fysiologisch
(primair)

Collectief

Manifest
(aanwezig)

Geestelijk
(secundair)

Individueel

Latent
(verborgen)

1.1 Wat is economie?

Schaarse goederen en diensten

- Vrije goederen
  - ➔ zijn overvloedig aanwezig en worden bekomen zonder een offer te brengen
- Economische goederen
  - ➔ zijn schaars en worden bekomen door een offer te brengen
  - ➔ Consumptie (verbruiks- en gebruiksgoederen)
  - ➔ Kapitaal (vaste & vlottende)

1.1 Wat is economie?

Economisch principe

- meerdere behoeften
- behoeften kunnen rangschikken (prioriteit)
- beschikbare goederen moeten schaars zijn
- middelen moeten alternatief aanwendbaar zijn

1.2 Soorten economie

- Algemene

Micro

bestudeert individuele
producenten en
consumenten

Macro

bestudeert een land
als geheel

1.2 Soorten economie

- Toegepaste economie
➔ internationale/landbouw/transport
- Normatieve economie
➔ doelstellingen formuleren

1.3 Economische orde

- is de maatschappelijke organisatie gevormd door het geheel van economische huishoudingen en instellingen, de wetten van een land,...
- Vrije economie, centraal geleide economie & gemengde economie

1.4 Economische politiek

Doelstellingen:

- Evenwichtige arbeidsmarkt
- Stabiel prijsniveau
- Betalingsbalansevenwicht (hoofdstuk 7)
- Redelijke inkomensverdeling
- Evenwichtige economische groei
- Gezond leefmilieu

Vragen?

Hoofdstuk 2

De werking van het prijsmechanisme

2.1 Wat is een prijs?

- Is de in geld uitgedrukte ruilwaarde van goederen
- Voorbeelden:
  - Loon
  - Intrest
  - Wisselkoers
  - Beurskoers
- Koopkracht?

Obligatie

verschil tussen	de obligatie	het aandeel
aard	Een deeltje van een grote lening.	Een deeltje in het bedrijfskapitaal van een onderneming.
opbrengst	Jaarlijks intrest, vastgelegd bij uitgifte	Deel in de eventueel te verdelen winst = dividend
duur	Vaste looptijd bepaald bij uitgifte	Zolang de vennootschap blijft bestaan
terugbetaling	Het bedrag van de lening moet op de vooraf bepaalde datum worden terugbetaald	Bij vereffening van de vennootschap wordt het eventuele saldo verdeeld na terugbetaling van alle schulden. Bij verkoop van het aandeel → vraag en aanbod
Emittent(uitgever)	De overheid of vennootschappen	vennootschappen

Obligatie...Ter info

'veilige' beleggingen

Beschrijving	Moody's	S&P	Fitch
Uitstekende kwaliteit	Aaa	AAA	AAA
	Aa1	AA+	AA+
	Aa2	AA	AA
Gemiddeld uitstekende kwaliteit	Aa3	AA-	AA-
	A1	A+	A+
	A2	A	A
Gemiddelde kwaliteit	A3	A-	A-
	Baa1	BBB+	BBB+
	Baa2	BBB	BBB
Gemiddeld lage kwaliteit	Baa3	BBB-	BBB-

'risicovolle' beleggingen

Speculatief	Ba1	BB+	BB+
	Ba2	BB	BB
	Ba3	BB-	BB-
Zeer speculatief	B1	B+	B+
	B2	B	B
	B3	B-	B-
Aanzienlijk risicovol	Caa1	CCC+	CCC+
Geringe slaagkans om resultaat te halen	Caa2	CCC	CCC
	Caa3	CCC-	CCC-
Zeer speculatieve en riskante obligatie	Ca	CC	CC
Zo goed als failliet	C	C	C

2.2 Prijsvorming

- Marktvormen
  - Volmaakte concurrentie
  - Monopolie
  - Oligopolie

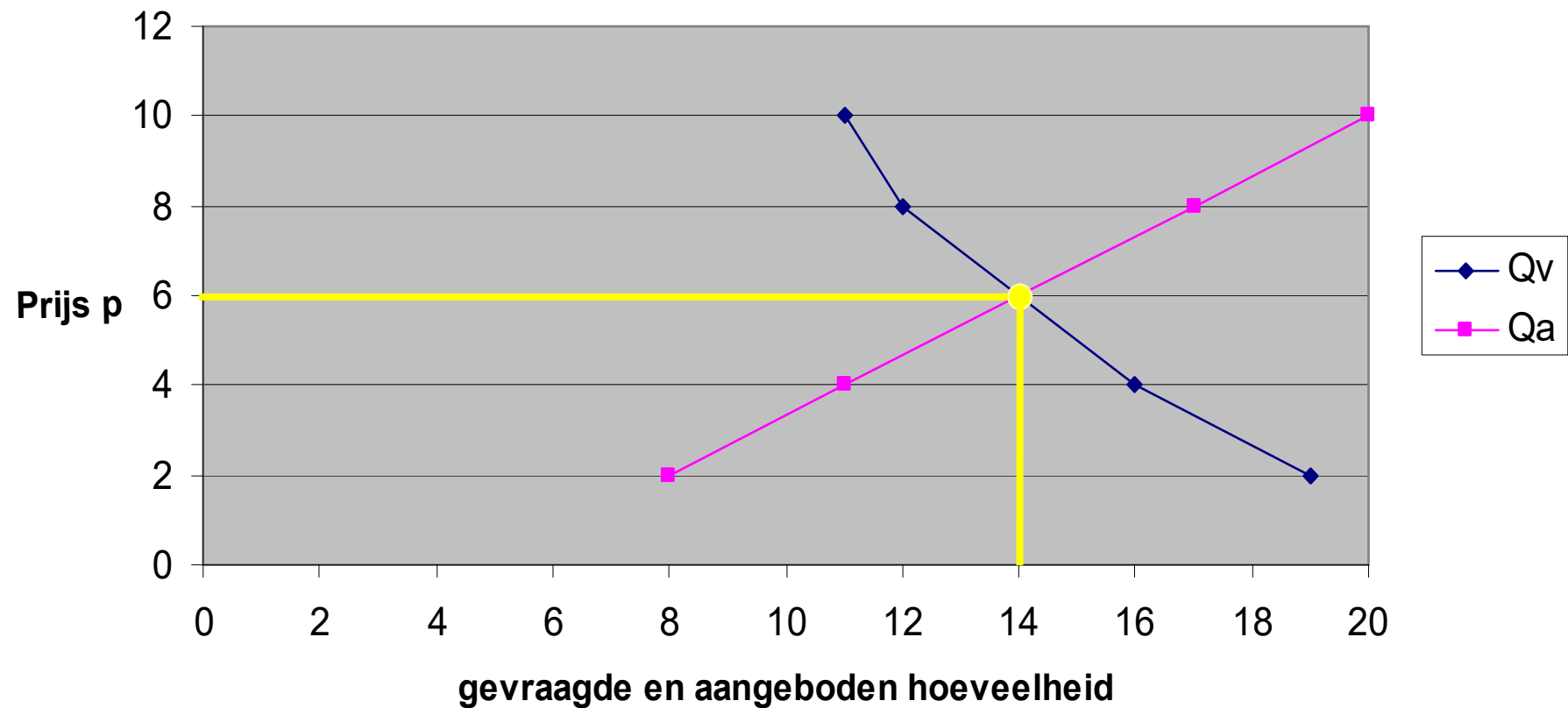
Prijs gevormd door het anonieme spel van
vraag (Q_v) en aanbod (Q_a)

2.2 Prijsvorming

Prijs per eenheid	Voorgenomen gevraagde Q	Voorgenomen aangeboden Q
2	19	8
4	16	11
6	14	14
8	12	17
10	11	20

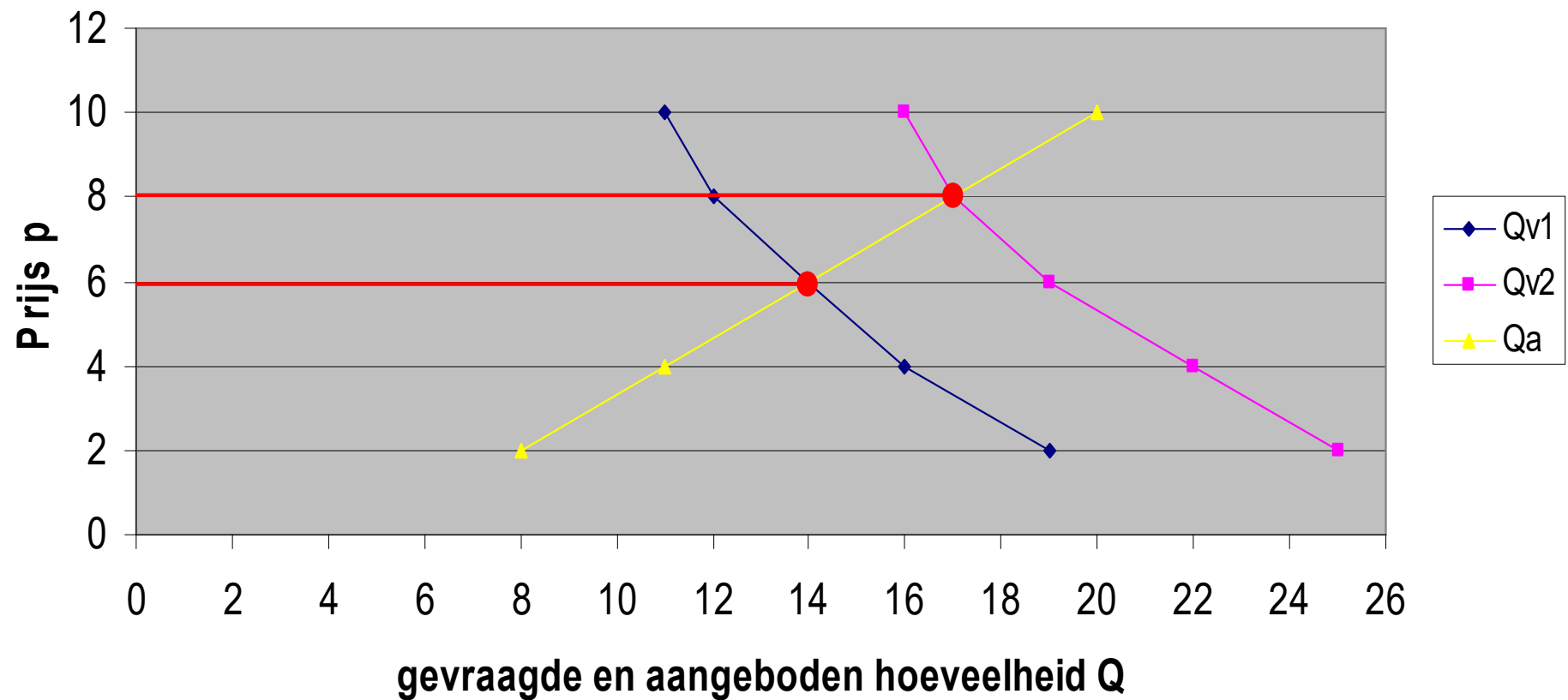
Prijs ontstaat bij $Q_v = Q_a$

De werking van het prijsmechanisme

Wijzigingen (p18)

De werking van het prijsmechanisme

2.3.1 Prijselasticiteit van de vraag

$$E_P^V > 1$$

→ elastische vraag

→ de gevraagde hoeveelheid reageert sterk op een prijswijziging

$$E_P^V < 1$$

→ inelastische vraag

→ de gevraagde hoeveelheid reageert minder sterk dan de prijswijziging

2.3.1 Prijselasticiteit van de vraag

- Wordt beïnvloedt door:
  - Aard van behoefte/soort goed
  - Vervangbaarheid
  - Aandeel uitgaven
  - Inkomensklasse
  - Gewoonte

2.3.1 Prijselasticiteit van de vraag

- Formule p.20 NIET te kennen!
- Je moet wel een E_p^V kunnen interpreteren!

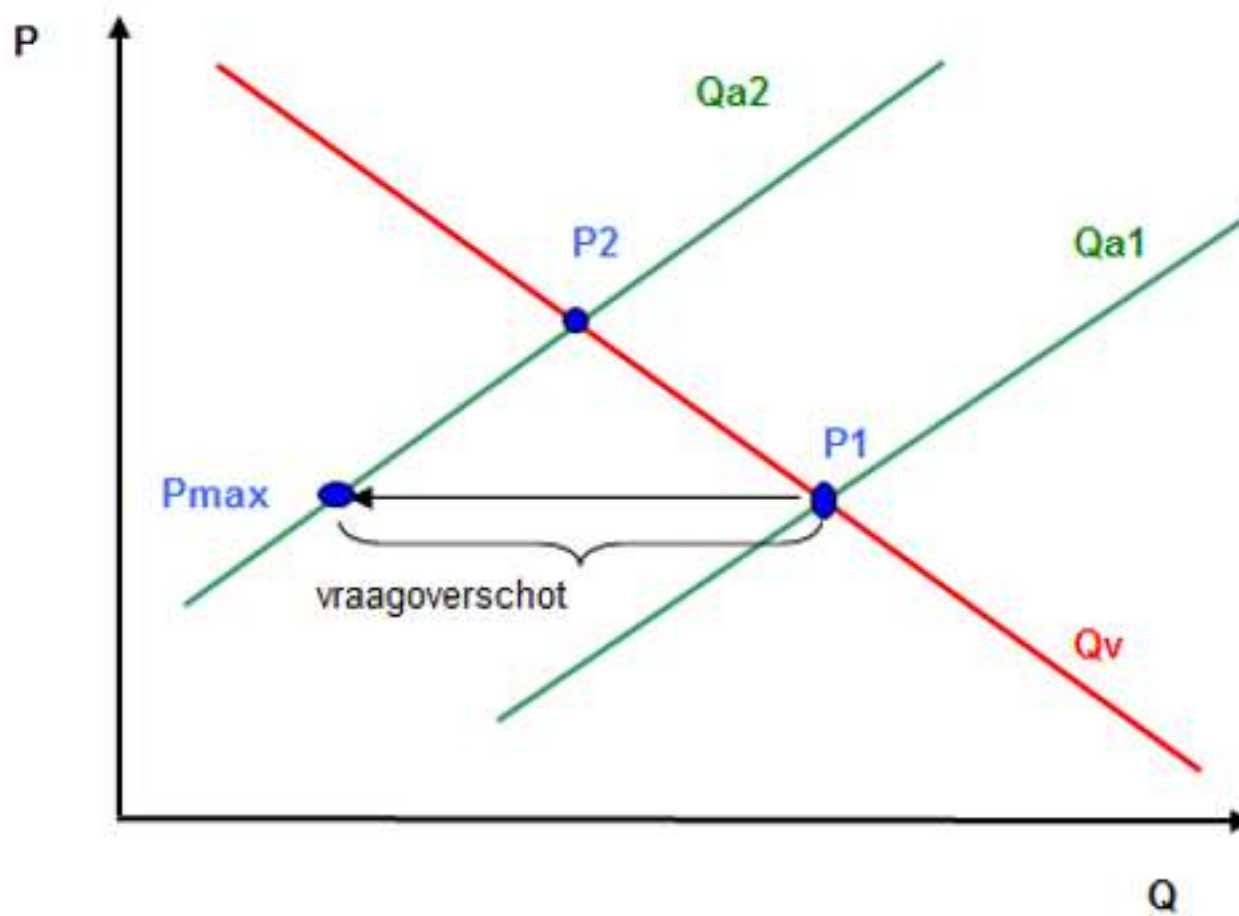
2.3.2 Prijselasticiteit van het aanbod

- Wordt beïnvloedt door:
  - Aard van het product
  - Tijdsperiode

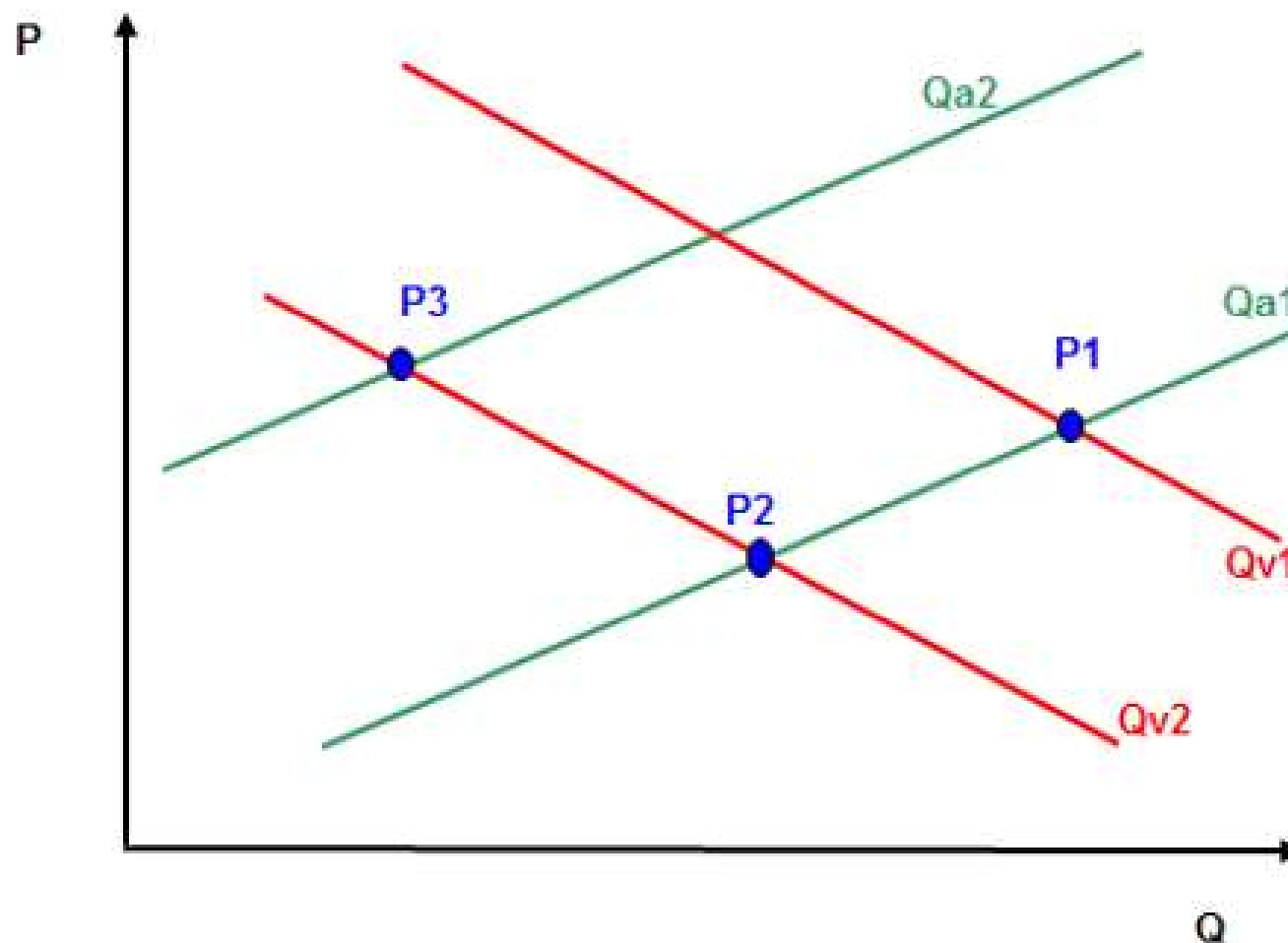

2.3.3.1 Overheidstussenkomst (maximumprijs)

2.3.3.2 Overheidstussenkomst (minimumprijs)

Inkomenssteun voor boeren

Overzicht van de rechtstreekse betalingen voor boeren.

Waarom en hoe krijgen boeren inkomenssteun?

OP DEZE PAGINA

Waarom en hoe krijgen boeren inkomenssteun?

Alleen steun bij naleving van de regels

Waarom eigenlijk inkomenssteun?

De praktijk

Steunvoorwaarden

Steunpercentage

Wat kost het?

Regels

De Europese Unie (EU) verleent boeren inkomenssteun in de vorm van “rechtstreekse betalingen” om

- als vangnet te dienen en de landbouw rendabeler te maken
- te zorgen dat er in Europa voldoende voedsel is
- hen te helpen veilig, gezond en betaalbaar voedsel te produceren
- hen te belonen voor zaken waarvoor de markt hen niet betaalt, maar die wel het algemeen belang dienen, zoals de zorg voor landschap en milieu

Boeren krijgen meestal inkomenssteun op basis van de bedrijfsomvang in hectares. Alle EU-landen moeten een **basisbetaling**, een **vergroeningspremie** (als beloning voor duurzame landbouwmethoden) en een premie voor **jonge landbouwers** aanbieden. Dit zijn verplichte betalingen voor alle EU-landen.

Daarnaast mogen EU-landen ervoor kiezen om voor specifieke landbouwsectoren of -types nog andere betalingen aan te bieden. Zo zijn er speciale steunregelingen voor kleine en middelgrote landbouwbedrijven, jonge boeren, boeren in gebieden met natuurlijke beperkingen en voor sectoren die in moeilijkheden verkeren.

Bron: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/income-support/income-support-explained_nl

katholieke hogeschool
associatie KU Leuven

Wim Schepens
zo 04 okt 08:20

Corona en slechte oogst brengen aardappelboeren in problemen: prijzen kelderen van 110 euro naar 30 euro per ton

Aardappeltelers hebben weinig redenen tot optimisme. De prijzen die de industrie betaalt voor frietaardappelen blijven laag. En daar komt nu ook nog een slechte oogst bij, waardoor er minder aardappelen verkocht kunnen worden aan supermarkketens en andere handelaars. De prijzen zijn gekelderd van 110 euro naar 30 euro per ton.

<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/10/02/coronavirus-en-slechte-oogst-brengen-aardappelboeren-in-de-probl/>

katholieke hogeschool
associatie KU Leuven

2.4 Prijsindexcijfer

Begrip

= Is de verhouding van de prijs op een bepaald tijdstip t.o.v. de prijs op een vroeger tijdstip

➔ zie voorbeeld p. 25

2.4 Prijsindexcijfer

Begrip

- Wordt bepaald a.d.h.v. +/- 500 goederen en diensten die het meest representatief zijn voor onze uitgaven.
- consumptieprijsindex

Voorbeeld 2021

2013 = 100	Mei	Juni	Juli	Augustus
Consumptieprijsindex	111,05	111,30	112,25	112,83
Inflatie	1,46%	1,63%	2,27%	2,73%
Gezondheidsindex	110,99	111,31	112,18	112,74
Afgevlakte gezondheidsindex*	108,50	108,73	109,13	109,57

Gezondheidsindex vs consumptieprijsindex

Index = een lijst van artikels voor dagelijks gebruik

➔ Als de prijzen in de winkel stijgen, moet normaal gezien ook je loon of je uitkering stijgen!

Gezondheidsindex vs consumptieindex

Realiteit = consumptieprijnsindex stijgt
'voortdurend', lonen en uitkeringen
zouden ook voortdurend moeten
aangepast worden!

Afremming! ➔ De regering heeft ervoor
gezorgd dat de lonen en uitkeringen niet
voortdurend worden aangepast.

Gezondheidsindex vs consumptieindex

Gezondheidsindex

➔ Bevat dezelfde goederen en diensten als de consumptieprijsindex met uitzondering van olieprijsen, tabak en alcohol.

net van deze goederen stijgen de prijzen vaak het sterkst!!!

Gezondheidsindex vs consumptieindex

2021

2013 = 100	Mei	Juni	Juli	Augustus
Consumptieprijsindex	111,05	111,30	112,25	112,83
Inflatie	1,46%	1,63%	2,27%	2,73%
Gezondheidsindex	110,99	111,31	112,18	112,74
Afgevlakte gezondheidsindex*	108,50	108,73	109,13	109,57

Gemiddelde van de afgelopen 4 maanden x 0,98

Gezondheidsindex vs consumptieprijsindex

Conclusie

➔ zelfs al stijgen onze lonen en uitkeringen een beetje, we kunnen er elk jaar minder mee kopen!

Vragen?

